Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U006402

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабушкіна Тетяна Вікторівна
2. Babushkina Tetiana Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-11-2015

Спеціальність за освітою: 7.130104

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр"єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр"єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційна цінність зразків генофонду пшениці м'якої ярої за комплексною стійкістю до хвороб та шкідників

2. Breeding value of spring bread wheat gene pool accessions by complex resistance to diseases and pests

Реферат/анотація:

1. Об'єкт: стійкість пшениці м'якої ярої до основних збудників хвороб і шкідників. Мета: створення вихідного матеріалу для селекції пшениці м'якої ярої, що поєднує стійкість до комплексу шкідливих організмів з цінними господарськими ознаками. Методи: польові, лабораторні, статистичні. Новизна: визначено закономірності стійкості до збудників твердої сажки, борошнистої роси, бурої іржі, септоріозу та внутрішньостеблових шкідників (личинки пшеничної та шведських мух) зразків пшениці м'якої ярої світового генофонду на штучних інфекційних та провокаційних фонах; виявлено зразки з індивідуальною, груповою та комплексною стійкістю до шкідливих організмів; встановлено залежність ураженості зразків пшениці м'якої ярої патогенами і пошкодженості шкідниками від рівня ГТК; визначено селекційну цінність зразків за стійкістю до шкідливих організмів та донорські властивості джерел; створено лінії та сорти пшениці м'якої

ярої, які поєднують високу стійкість до збудників хвороб з комплексом цінних господарських ознак. Результати: розроблено методику формування колекцій пшениці м'якої ярої за стійкістю до біотичних чинників; сформовано та зареєстровано в Національному центрі генетичних ресурсів рослин України чотири колекції генофонду пшениці м'якої ярої: ознакова за стійкістю до збудників хвороб та внутрішньостеблових шкідників у поєднанні з цінними господарськими ознаками (354 зразка з 25 країн світу), ознакова за технологічними та хлібопекарськими якостями зерна (252 зразка з 15 країн світу); навчальна (90 зразків з 16 країн світу), базова (2738 зразків з 70 країн світу) для забезпечення вихідним матеріалом селекційних та навчальних програм. Створено 10 ліній пшениці м'якої ярої (частка авторства 50 %) та три сорти (Подарунок, Улюблена, Веселка) з часткою авторства 5 %, які вирізняються високою врожайністю (4,0-4,5 т/га) та стійкістю до хвороб (7 балів). Сформовано два каталоги, що містять опис 172 джерел стійкості цінних ознак пшениці м'якої ярої. Ступінь впровадження: поповнено ознакову колекцію генофонду пшениці м'якої ярої за стійкістю до збудників хвороб та шкідників 172 зразками та колекцію за технологічними і хлібопекарськими якостями зерна 96 зразками. Залучено до схем схрещування в селекційну програму пшениці м'якої ярої Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва лінії Л 683-12, Л 685-12 з груповою стійкістю до твердої сажки (8-7 балів) та борошнистої роси (7 балів) з високою урожайністю (317-321 г/м2), масою 1000 зерен (30,0-33,5 г), стійкістю проти вилягання (9 балів), як цінні батьківські форми. Внесено з 2015 року в Державний Реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні сорт Улюблена (а. с. № 140294). Сфера впровадження: селекційні установи, учбові заклади, господарства АПК України.

2. Object: Resistance of spring bread to common pathogens and pests. Aim: Creation of source material for spring bread wheat breeding combining resistance to a complex of harmful organisms with valuable economical traits. Methods: Field, laboratory, statistical. Novelty: The patterns of resistance to pathogens of head smut, powdery mildew, brown rust, Septoria disease and intrastem pests (Phorbia securis and Oscinella pusilla caterpillars) were established in spring bread wheat accessions from the global gene pool on artificial infectious and provocative backgrounds. Accesions with individual, group and complex resistance to harmful organisms were identified. Dependence of disease prevalence and pest-induced damage in spring bread wheat on the HTC values was revealed. Breeding value of spring bread wheat accessions was assessed in terms of resistance to harmful organisms, and donor properties of sources were evaluated. Spring bread wheat lines and varieties combining high resistance to pathogens with a complex of valuable economic features were created. Results: A technique of building spring bread wheat collections by resistance to biotic factors was developed; four collections of the spring bread wheat gene pool of wheat soft spring were formed and filed in the National Center for Plant Genetic Resources of Ukraine: a trait collection by resistance to pathogens and intrastem pests in combination with valuable economic characteristics (354 accessions from 25 countries), a trait collection by technological and baking qualities of grain (252 accessions from 15 countries), a training collection (90 accessions from 16 countries), and a basic collection (2,738 accessions from 70 countries) to provide breeding and training programs with starting material. Ten spring bread wheat lines (the author's share 50%) and 3 varieties (Podarunok, Ulyublena, Veselka) with the author's share of 5%, characterized by a high yield capacity (4.0-4.5 t / ha) and resistance to diseases (7 points) were created. Two catalogues containing the description of 172 sources of resistance of valuable traits of spring bread wheat were compiled. Application stage: The trait collection of the spring bread gene pool by resistance to pathogens and pests were supplemented with 172 accessions, and the collection by technological and baking qualities of grain - with 96 accessions. line Lines L 683-12 and L 685-12 with group resistance to head smut (8-7 points) and powdery mildew (7 points) and high yield capacity (317-321 g / m2), 1000-grain weight (30.0-33.5 g), lodging resistance (9 points) are used in crossing schemes in spring bread wheat breeding programs at the Plant Production Institute nd. a VYa Yuriev as valuable parental forms. Variety 'Ulyublena' (author's certificate No 140294) has been included in the State Register of Plant Varieties suitable for dissemination in Ukraine since 2015. Application Area: breeding institutions, educational establishments, agribusiness enterprises of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренкова Віра Павлівна
2. Petrenkova Vira Pavlivna

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лайко Ірина Михайлівна
2. Лайко Ірина Михайлівна

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хоменко Світлана Олегівна
2. Хоменко Світлана Олегівна

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кириченко Віктор Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кириченко Віктор Васильович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.